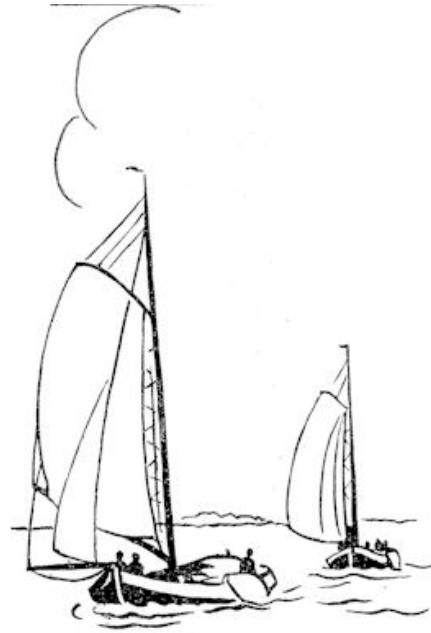

TJALKEN

Het dode water van de gracht
draagt dicht opeen de brede boorden
van tjalken, die daar aan hun koorden
gebonden liggen — onbevracht.

De vaantjes boven 't naakte want
der overeind gelaten masten,
bewegen in de wind en tasten
naar verten achter stad en land.

Maar 't lege uur verglijdt langs zij
traag als het water om de roeren,
onmachtig hen der rust t' ontvoeren
van dit meedogenloos getij.....

't Is of een lang-weerhouden klacht
zich baanbreekt in de kreet der meeuwen
wanneer z' elkaar met schorre schreeuwen
najagen langs de kale gracht.

Een klein lantarenlicht vonkt rood
vanuit een roef; 't wordt langzaam later.
De avondwind strijkt over 't water
en lome deining wiegt de vloot.

Fr. H. MAADE—KUYPER.

DOOR J.C. KONINGSBERGER,

Evangelie of Wereldbeschouwing

In de laatste maanden zijn er verschillende boekjes uitgekomen op Zendinggebied, die ons in 't kort op de hoogte brengen van de huidige stand der wereldzending. De verschijning van deze boekjes is ten dele te danken aan het feit dat de Internationale Zendingraad een wereldconferentie voorbereidt in 1938, welke gehouden zal worden in de Chinese stad Hangchou. Nu reeds is men van alle kanten bezig om gegevens te verzamelen, teneinde die kostbare conferentie, waar naar schatting 400 mensen uit alle delen der wereld aanwezig zullen zijn ter bespreking van de huidige zendingproblemen, zo vruchtbaar mogelijk te maken. In deze gegevens heb ik bescheidenlijk mogen snuffelen, en toen is het mij duidelijk geworden dat het in de wereld van nu gaat om de grote vraag: wat zal de geest der mensen beheersen: het Evangelie van Jezus Christus of de wereldbeschouwing van den modernen mens?

Allereerst dan zijn wij getroffen door de alom gemaakte opmerking, dat de wereld waarin wij leven wel een zéér snelle ontwikkeling doormaakt, zodat de geestelijke arbeiders zich van maand tot maand tegenover nieuwe vragen gesteld zien. Daardoor is de zendingssituatie heden weer gans anders dan in 1928, toen de laatste wereldconferentie te Jeruzalem werd gehouden. De boodschap van Jeruzalem, waaraan wij ons indertijd allen oriënteerden, geldt thans als verouderd, daar er op het zendingsterrein fundamentele verande-

ringen hebben plaats gehad. Daarom moet ons gebed immer zijn dat God, Die Zijn wegen gaat in en achter het weefsel der verwarde gebeurtenissen (Kraemer), ons de ogen opene voor de opnieuw aan te nemen houding. —

Mag ik met enkele woorden de situatie van 1937 tekenen? De Zending constateert momenteel dat het eigenlijke heidendom, als bewust aangehangen godsdienst, overal waar het zich vertoont, in Nieuw Guinea, in Afrika, de ondergang tegemoet gaat. Het primitieve Animisme, de levensbeschouwing, of, zo gij wilt: de godsdienst van den z.g. natuurmens, is snel bezig te verdwijnen, omdat het op deze drukke aarde al meer onmogelijk wordt om een natuurmens te zijn. Want een natuurmens kan men alléén wezen op het afgelegen en onbetreden eiland, of in de eenzaamheid van het onmetelijke oerbos. In onze tijd van techniek en expansie wordt de primitieve mens radikaal uit zijn isolement gehaald door stoomvaart en vliegtuig, door exploratie en ontginning. De traditie van eeuwen, de traditie van eiland en oerbos, stort in één, door de forse ingreep van vaardige en niets-ontziende handen. Indien de voormalige Animist, wiens voorstellingswereld hem aldus grondig ontnomen wordt, geen voedsel voor zijn ziel vindt bij het Christendom of den Islam, dan voegt hij zich bij het ontelbare leger der godsdienstlozen. Er treedt bij hen een geestelijke verlamming in, waarmede men slechts diep medelijden 330

kan hebben. De Nieuw-Guinea-film, die ons met dezen natuurmens in aanraking brengt, geeft ons van de arbeid der zending aldaar een duidelijk beeld.

Gaande van het Oosten naar het Westen zien wij in het dichtbevolkte Japan een sterk besef van roeping om in Azië de leiding te nemen. De Japanner ontleent zijn kracht aan het geloof in de goddelijkheid van den Keizer, welke zich afspiegelt in het ganse volk; er is een groeiend nationaal bewustzijn dat voortdurend bezig is de persoonlijke vrijheid in te perken en alles, ook de geestelijke bewegingen, ook de christelijke Zendingsarbeid, ondergeschikt te maken aan de Staat. Hoe zal hier de ontwikkeling zijn van de Chr. Kerk?

Terwijl in China de allerbeste krachten bezig zijn aan de opbouw van het volk, dat geteisterd wordt door overstromingen, hongersnood, door opstanden en vijandelijke invallen, leeft men in voortdurende vrees voor het opdringende Japan. Ondertussen groeit ook hier het nationale bewustzijn, terwijl de propaganda-actie van het Bolsjewisme niet ophoudt. Hoe moet de Chinese Chr. Kerk in deze verwarving haar weg vinden?

India, voor ons het land van Stanley Jones en zijn Ronde tafel conferenties, is lang niet zo ideaal als wij het ons voorstellen: één grote Ashram waar men geestelijke ervaringen uitwisselt, waar Hindoes, Brahmanen, Mohammedanen en Christenen, in geestelijke harmonie spreken over de hoogste dingen. Neen, in India zoekt men momenteel voornamelijk een uitweg uit de economische problemen: de telkens terugkerende hongersnooden en de vernedering der kastelozen vragen de aandacht. Men zoekt koortsachtig naar een nieuw economisch systeem, hetzij in de richting van het Russische of van het Italiaanse of Duitse stelsel.

In het meer Nabije Oosten heerst een conflict tussen een groeiend nationaal bewustzijn en de oude opvatting van de religieuze eenheid aller belijders van de Islam.

In Turkije heeft men de wet van de Koran afgeschaffd. In Perzië zijn alle uiterlijke vormen van de Islam weggedaan. De Islam ondervindt in zijn bakermat, precies als in onze koloniën, de zuigkracht van het moderne leven. Zoals in West Europa

de oorspronkelijke christelijke massa vervallen is tot godsdienstloosheid, zo is ook de oorspronkelijke Islamitische massa van het Nabije Oosten vervallen tot een saecularistische levenshouding. Zowel het kruis in het Westen als de halve maan in het Oosten hebben hun glans en aantrekkingskracht voor de massa verloren, veelal om plaats te maken voor een groeiend nationalisme.

Hoewel wij dit laatste ook in Egypte zien, zo wil Egypte toch de erkende drager zijn van de Mohammedaanse tradities en het uitgangspunt van Islamitische Zendingsdrang. Van Egypte naar Afrika is het maar één stap. Veel wil ik van het duister werelddeel niet zeggen, alléén dit: De Italiaans-Abbessynische oorlog, het falen van de Volkenbond, die niet in staat was het zwarte ras tegen de aanval van het blanke te beschermen, heeft bij de Afrikaanse volkeren het rasbewustzijn en de rassentegenstelling versterkt, wat natuurlijk een hinderpaal is voor het Zendingswerk.

Kort samengevat: Een blik over de Zendingen-wereldkaart in 1937, opent onze ogen voor twee feiten: Het eerste is dat in een zeer snel tempo overal wereld- en levensbeschouwingen zijn ontstaan, gebaseerd op het absolute recht van de natie, van het ras en van de staat, levensbeschouwingen welke in volstrekte onverdraagzaamheid gelijkschakeling verlangen van alle staatsburgers, op ieder levensterrein. Wat wij zien in het Westen: de strijd van de R. Kath. Kerk en van de Evang. Belijdeniskerk in Duitsland, van de Gr. Kath. Kerk in Rusland, dat gaat zich precies zo openbaren in de Chr. Kerken en op de zendingsterreinen van het Oosten. Het tweede feit is dat, tengevolge van de zware economische nood, alle aandacht gericht is op een betere wereldorde, welke kan aanbreken door nieuwe systemen op sociaal en economisch gebied.

Slaat ons bij het constateren van deze beide feiten, die de ganse mensheid schijnen te beheersen, de schrik nu niet om het hart? Blijft er in deze wereld dan nog wel een plaats over voor de verkondiging van het Evangelie? Ja, wij schrikken inderdaad, maar dit is het wonder: de arbeiders in het Koninkrijk Gods constateren aan de andere kant bij alle volkeren en rassen

